RINGRESULTATEN 2013 NATUUR- EN VOGELWERKGROEP DE GRUTTO

A. Geringde vogels

Ondanks hetzelfde ringprogramma en het feit dat dezelfde ringers net zo vaak en lang op pad waren om vogels te ringen als in 2012, werden in 2013 ruim 1000 vogels minder geringd. Door de lang aanhoudende winter, gevolgd door de koudste lente sinds 1970 kwam het broedseizoen van vogels pas laat op gang en waren de legsels van veel vogels kleiner en waren er minder tweede legsels door tijdgebrek hiervoor. Ook waren er nog al wat broedparen die niet aan het broedproces zijn begonnen; dit was vooral bij diverse uilensoorten het geval.

SOORT	2012	2013	SOORT	2012	2013
1.Ooievaar	9	11	26.Kleine Karekiet	421	164
2.Wespendief	1	1	27.Braamsluiper	2	0
3.Torenvalk	73	71	28.Tjiftjaf	6	19
4.Kleine Plevier	6	8	29.Goudhaan	0	1
5.Kievit	29	21	30.Grauwe Vliegenvanger	27	13
6.Holenduif	25	28	31.Bonte Vliegenvanger	1001	887
7.Houtduif	15	24	32.Staartmees	12	2
8.Turkse Tortel	3	2	33.Glanskop	7	1
9.Koekoek	16	11	34.Zwarte Mees	0	1
10.Kerkuil	166	104	35.Pimpelmees	299	199
11.Steenuil	142	128	36.Koolmees	568	435
12.Bosuill	53	27	37.Boomklever	283	206
13.Gierzwaluw	8	5	38.Boomkruiper	1	1
14.Grote Bonte Specht	1	1	39.Gaai	2	0
15.Boerenzwaluw	535	613	40.Ekster	1	1
16.Huiszwaluw	71	72	41.Spreeuw	1045	646
17.Grote Gele Kwikstaart	9	6	42.Huismus	213	125
18.Witte Kwikstaart	18	10	43.Ringmus	75	60
19.Winterkoning	8	10	44.Vink	20	39
20.Heggenmus	25	40	45.Keep	0	3
21.Roodborst	24	27	46.Groenling	55	76
22.Zwarte Roodstaart	8	9	47.Sijs	0	167
23.Gekraagde Roodstaart	34	55	48.Kleine Barmsijs	0	2
24.Merel	45	25	49.Noordse Goudvink	0	2
25.Zanglijster	8	8	50.Appelvink	0	2
			51.Geelgors	19	8
Totaal soorten	**45**	**49**	**Totaal exemplaren**	**5390**	**4377**

Het succesvolle broedseizoen van 2012 van de Ooievaars in ons werkgebied kreeg in 2013 een vervolg, want het aantal geringde pullen steeg van 9 naar 11. In Volthe brachten 4 broedparen 10 pullen groot en het broedpaar in Denekamp bracht één pull groot. Koekoek en Kleine Karekiet hebben bijzonder te lijden gehad van het lange koude voorjaar. Koekoeken die al in de tweede helft van april en begin mei terugkeerden hebben zeer lang moeten wachten voordat zij hun eieren konden droppen in nestjes van Kleine Karekieten. De groei van het riet kwam pas laat op gang en dus moesten de Kleine Karekieten wachten met de nestbouw totdat er eindelijk wat schot in de groei kwam. Haagwinde die veel in de rietkragen van het Almelo-Nordhornkanaal woekert, bemoeilijkte het zoeken van nestjes in 2013 dermate dat slechts een beperkt aantal nestjes werd opgespoord. Aan een tweede legsel zijn de kleine Karekieten zelfs helemaal niet begonnen, want toen stond het vertrek naar Afrika al weer gepland. Het aantal geringde Koekoeken en Kleine Karekieten was met respectievelijk 11 en 164 exemplaren extreem laag.

De eileg bij de koekoek liep vetraging op door het koude voorjaar.

Een zomergast die wel een goed broedseizoen had, was de Bonte Vliegenvanger, waarvan 887 exemplaren werden geringd. Wel minder dan vorig jaar, maar niet alle nestkasten werden door tijdgebrek gecontroleerd. Er werden veel geringde Bonte Vliegenvangers bij controle in de nestkasten broedend aangetroffen, die allemaal in voorgaande jaren in de directe omgeving als broedvogel of nestjong waren geringd. Van het neefje, de Grauwe Vliegenvanger, werden slechts enkele nestjes aangetroffen en het aantal geringde pullen daalde van 27 naar 13. Het aantal Grauwe Vliegenvangers daalt helaas structureel de laatste jaren.
De Boomklever, die het hele jaar in zijn broedgebied blijft, had zoals verwacht werd weer een minder goed broedseizoen met kleinere legsels. Het geringde aantal Boomklevers daalde dan ook van 286 naar 206.
De Spreeuw, benoemd tot "vogel van het jaar" door Vogelbescherming in 2014, had een minder goed broedseizoen in 2013. Opmerkelijk was dat het aantal broedparen aanzienlijk minder was, maar de legselgrootte slechts een fractie lager was. De daling van het aantal broedpaartjes Spreeuwen bij Kleissen in Weerselo, vroeger het bolwerk van de Spreeuw, zet onverminderd voort en nog slechts 17 broedpaartjes produceerden 64 pullen.

Eén van onze mooiste nestkastbewoners; het mannetje van de gekraagde roodstaart

Een van onze mooiste broedvogels en bewoner van nestkasten, liefst oude nestkasten met een grotere invliegopening, is de Gekraagde Roodstaart. Deze fraaie vogelsoort was ook in 2013 weer goed vertegenwoordigd in onze regio en er werden zelfs 55 pullen geringd, het grootste aantal van de laatste jaren. Er werden 613 Boerenzwaluwen geringd, een flinke toename t.o.v. 2012 toen bij 535 Boerenzwaluwen een ring werd aangelegd. Elders in dit Jaarverslag 2013 leest u meer over het wel en wee van de Boerenzwaluwen. Van het neefje de Huiszwaluw werden op 3 locaties de jongen in kunstnesten geringd. In tegenstelling tot de Boerenzwaluwen waren er slechts enkele tweede legsels.

Op de wintervoederplaats in Agelo werd i.v.m. het koude weer slechts eenmaal gevangen, pas toen de temperaturen weer draaglijker werden in de tweede helft van maart. Er werden 176 vogels gevangen en 20 vogel teruggevangen die al eerder geringd waren. Bij deze terugvangsten was een Koolmees met ring van de Belgische Ringcentrale in Brussel. Opmerkelijk was daarnaast de vangst van de vele Geelgorzen. Naast de 17 ongeringde exemplaren, werden er nog 8 Geelgorzen gevangen die al in voorgaande jaren op deze wintervoederplek waren geringd.

Ring-MUS

Voor dit ringproject, dat zich richt op alle soorten in het stedelijk milieu, zijn op 2 locaties, één in Hengelo en één in Oldenzaal in 2013 bijna 1000 vogels gevangen en 150 vogels teruggevangen of gemeld. Het aantal verschillende vogelsoorten was 24, waaronder enkele soorten die vogelringers normaliter niet in nestkasten aantreffen omdat ze niet in nestkasten broeden of zelfs niet in Nederland broeden. Bijzondere vangsten waren 2 Noordse Goudvinken, werkelijk prachtige vogels, die een beetje groter zijn dan de Goudvinken die in Nederland broeden. Dan was er nog de vangst van 2 Appelvinken, waarbij de ringer voorzichtig te werk moet gaan om deze uit een mistnet te halen, want ze hebben enorm veel kracht in hun forse snavels, zoals menig ringer heeft ervaren bij het hanteren van deze vogels. In het najaar was er nog de vangst van 2 Kleine Barmsijzen, waarvan een kleine invasie plaats vond in Nederland. In maart en april werden 167 sijzen gevangen, die massaal op de rijkelijk gevulde pindanetjes doken in de tuinen van veel vogelliefhebbers. In oktober en de eerste helft van november was er een zeer grote invasie van Koolmezen uit NO-Europa waarvan enkele honderden exemplaren werden gevangen.

Zeer bijzonder was de vangst van 2 appelvinken

Weidevogels

SOORT	2009	2010	2011	2012	2013
Kievit	38	37	18	29	21
Grutto	7	0	0	0	0
Wulp	5	1	0	0	0
Totaal	50	38	18	29	21

Bijna alle Kieviten, slechts 21, die werden geringd, waren pullen die op braakliggende gronden liepen nabij Oldenzaal en enkele bij Borne.
Deze toekomstige industrieterreinen zijn ook nog zeer aantrekkelijk voor Kleine Plevieren, waarvan 2 nestjes met elk 4 pullen geringd werden. Helaas zal het terrein, Jufferbeek-Zuid van volgend jaar niet meer geschikt zijn omdat de gemeente Oldenzaal de gronden verpacht heeft, die inmiddels zijn ingezaaid met productiegras.

De geringde kleine plevieren zoeken warmte bij een van de ouders

Hoveniersbedrijf Bergsma uit Overdinkel stelde een hoogwerker

Ooievaar

Het oudste broedpaar Ooievaars bij Welhuis in Volthe dat tijdens de winter ondanks vorst en sneeuw gebleven was, bracht 4 pullen groot die op 7 juni, ruim één week later dan in 2012, werden geringd. De 4 jonge Ooievaars kregen, inmiddels volgens traditie, weer een naam verwijzend naar oude erven in de buurt. Het oudste jong kreeg de naam “Ouw Griep”, de tweede werd “Kuupers” genoemd, de derde kreeg de naam “Schellings” en de jongste Ooievaar ontving de naam “Van der Velde”. Een week later waren de 3 Ooievaars op de Havezathe “Het Everloo” voldoende groot om geringd te worden. Om bij het nest op de schoorsteen te komen had in 2012 de Gemeente Dinkelland haar hoogwerker ter beschikking gesteld. Helaas mocht in 2013 geen gebruik gemaakt worden van deze hoogwerker en moest er in de regio gezocht worden naar een bereidwillige eigenaar die zijn hoogwerker hiervoor ter beschikking wilde stellen. Het hoveniersbedrijf Bergsma uit Overdinkel was bereid deze klus gratis te klaren en kwam op de afgesproken tijd met de hoogwerker uit Overdinkel naar Volthe. Snel en vakkundig werd de hoogwerker geplaatst en enkele minuten later waren de jonge Ooievaars veilig naar beneden gehaald. Onder toeziend oog van de regionale pers werden de Ooievaars geringd en kregen de namen: Marco, Tom en Annemieke. Marco is de naam van de bereidwillige hovenier uit Overdinkel en Tom en Annemieke zijn de namen van het bruidspaar dat op deze dag 14 juni 2013 op de Havezathe “Het Everloo” hun bruiloft vierde.

Toepasselijke namen voor de jonge ooievaars

Weer een week later vond de derde ringsessie van Ooievaars plaats. Net als in 2012 had een paartje Ooievaars weer haar nest in een kleine fruitboom in bezit genomen en brachten 2 jongen groot die de namen “Gait Roolman” en “Schreur” kregen. Hierna werd driehonderd meter verderop aan de Vogelpoelweg in Volthe één Ooievaarspull geringd op een nieuw in 2012 geplaatst paalnest. De jonge Ooievaar ontving de naam “Klepper Timmerboer”. Vermoedelijk was dit het broedpaar dat in 2012 helaas een mislukt broedsel had in een hoge boom bij Welhuis. Hierna verkaste de ringploeg naar de Schiphorstdijk nabij het Almelo/Nordhornkanaal in Denekamp om het laatste jong te ringen, dat als naam “Wodo” ontving, een afkorting van de namen van de zoon en dochter van de eigenaar. Gelukkig kon ook dit nest nog zonder hoogwerker bereikt worden want een lange ladder reikte net tot aan de nestrand.
Alle Ooievaars werden geringd met het nieuwe type ELSA-ring; deze kunststof ring bestaat uit 2 delen die met enige kracht in elkaar gedrukt worden en zijn veel makkelijker afleesbaar dan de oude aluminiumringen die met een stevige tang en enige vaardigheid aangelegd moesten worden. De nieuwe ELSA-ringen worden tegenwoordig in alle landen gebruikt en ook bij andere vogelsoorten zoals de Kraanvogel.

Roofvogels

SOORT	2009	2010	2011	2012	2013
Wespendief	0	0	0	1	1
Havik	2	0	0	0	0
Sperwer	0	0	1	0	0
Buizerd	8	2	0	0	0
Torenvalk	78	76	88	73	71
Kerkuil	95	97	87	166	104
Steenuil	78	112	107	142	128
Bosuil	32	52	24	53	27
Totaal	293	339	307	433	331

Voor het derde jaar op rij broedde een paartje Wespendieven succesvol in Fleringen. Het bracht één jong groot dat geringd werd na weer zeer vakkundig klimwerk door boomverzorger Bart Klaassen uit Albergen.

De Torenvalken waren later met broeden begonnen en de legsels waren over het algemeen ook kleiner dan voorgaande jaren. Desondanks werden bijna evenveel pullen als voorgaande jaren geringd. Diverse nestkasten waren door Kauwen gekraakt, waardoor de Torenvalken naar nieuwe geschikte broedplekken moesten zoeken. Zo vestigde een paartje Torenvalken zich in de nok van een woonhuis aan de rand van Rossum, nadat de bewoner snel een nestkast plaatste achter een raampje waar de Torenvalk de laatste weken vaak zat.

Na de strenge winter en het koude voorjaar zijn Kerkuilen pas laat met broeden begonnen en sommige zelfs helemaal niet. Het gevolg was minder legsels en ook kleinere legsels en er werden dus slechts 104 Kerkuilen geringd. Was er vorig jaar nog sprake van een herstel van de Kerkuil, 2013 zal in de boeken gaan als een slecht Kerkuilenjaar.
Net als de Kerkuil had ook de Steenuil slechtere broedresultaten in 2013, maar Steenuilen zijn beter bestand tegen streng winterweer met sneeuw omdat ze makkelijker kunnen overschakelen op andere prooidieren, zoals kleinere vogels en niet afhankelijk zijn van muizen. Er werden 128 Steenuilen geringd waaronder enkele oudere Steenuilen die bij controle van de kasten broedend werden aangetroffen. Ondanks dat de legsels over het algemeen kleiner waren, was het geringde aantal in vergelijk met voorgaande jaren best goed.
Slechts 27 Bosuilen werden geringd, een mager resultaat, maar door het koude voorjaar zijn diverse paartjes niet gaan broeden.

Terugmeldingen in de Benelux

Er zijn terugmeldingen ontvangen van een gebied dat zich uitstrekt van het westen van Engeland tot het oosten van Polen en van het noorden van Duitsland tot het midden van Frankrijk. Voor een duidelijke presentatie van de interessantste terugmeldingen zijn deze opgesplitst in een kaart van de Benelux en een kaart van Europa.

1. Nog niet eerder werd er een Kleine Karekiet die bij het A/N Kanaal werd geringd, teruggemeld in het midden van ons land bij Elburg aan de Randmeren. In plaats van de gebruikelijke trekrichting ZW, had deze Kleine Karekiet de eerste etappe in westelijke richting koers naar Afrika genomen.
2. Ooievaar 9518 keerde ook in 2013 weer terug op zijn inmiddels vertrouwde paalnest aan de Schiphorstdijk nabij het A/N Kanaal in Denekamp. Er volgde een geslaagd broedsel met een uitgevlogen jonge Ooievaar.
3. Voor het vierde jaar op rij bracht deze Steenuil met succes zijn jongen groot in dezelfde nestkast in Agelo. De Steenuil was in 2009 geringd als nestjong in Holthone op 30 km afstand en dat is voor een Steenuil al behoorlijk ver.

4.De oudste Steenuil werd aangetroffen in een nestkast in Mander. Inmiddels is deze Steenuil 6 jaar en kan misschien nog aardig wat jaartjes in de verkeersarmere omgeving van Mander overleven.
5.Net als de voorganger Steenuil 366725 was deze Boerenzwaluw 6 jaar toen die in Albergen werd gevangen en gecontroleerd. Maar in plaats van een rustig leven in de rustieke omgeving van Mander, was deze Boerenzwaluw al 5 maal op en neer naar Afrika geweest.

Jaarlijkse worden tijdens de nestkastcontroles geringde steenuilvrouwtjes aangetroffen zoals dit geringd vrouwtjevan minimaal 6 jaar oud.

6. Als je Kleine Karekieten ringt bij het A/N Kanaal, verwacht je nou niet een terugmelding van een door je zelf bij het A/N Kanaal geringde Kleine Karekiet dicht bij je huis in Hengelo. De terugmelding aan Peter vermeldde dat de Kleine Karekiet tegen een raam was gevlogen op de Hasseleres in Hengelo en dit niet had overleefd.
7. In Enschede werd een dode Bosuil gemeld, die in Agelo was geringd op 16 km afstand en dat is voor een Bosuil al een grote afstand. Meestal vestigen Bosuilen zich binnen 10 km. Ook met een leeftijd van 16 jaar behoorde deze Bosuil tot de oudere categorie.
8. Een Koolmees die tijdens de invasie in oktober 2012 werd geringd in Hengelo, werd eind maart teruggevangen in Neede.
9. Deze Bosuil haalde zelfs "Op het vinkentouw", een periodiek van het Vogeltrekstation voor vogelringers. Hier volgt het relaas uit dit blad.
Bosuil, Strix aluco, Arnhem 6072385
Op 10 november 2013 ontving Harrie Linckens een terugmelding van deze bosuil die in1993 door hem als nestjong geringd was. De vogel was geschept door een auto op de zeer respectabele leeftijd van 20 jaar en 7 maanden. Harrie schreef: "De oudste Bosuil in de tabel van Roland Staav, 21 jaar en 6 maanden, is afkomstig uit Engeland. Is deze Bosuil misschien de oudste van Nederland? En hij had nog ouder kunnen worden als die niet het slachtoffer was geworden van het drukke verkeer."
In de database van het Vogeltrekstation is daarom wat naspeurwerk gedaan. Er bleken zes bosuilen te zijn die ouder waren dan deze vogel. Echter, de 'oudste' vier daarvan betreffen gevallen waarvan uitsluitend de ring werd gevonden. Voor de zekerheid is met de vier publieke melders van deze ringen gemaild, en van alle vier is uiteindelijk een reactie ontvangen. Deze melders bevestigen allemaal dat ze inderdaad alleen een ring hadden gevonden, en geen resten van de vogel. Eén van de melders voegt er aan toe dat de ring "er zo te zien al een tijdje gelegen had". We kunnen er dus van uit gaan dat deze vier vogels niet zo oud zijn geworden als de vinddatum van de ring doet vermoeden. Van de twee overige gevallen is er één die echt ouder is dan de vogel van Harrie. Het betreft een vogel die na iets meer dan 22 jaar dood werd gevonden en is gedetermineerd als 'uil', en dus op het moment van de vondst niet heel lang dood kan zijn geweest. Van de andere vogel is na bijna 21 jaar de poot met ring gevonden. Een exacte overlijdensdatum is dus niet bekend. Wel weten we dat dezelfde vogel minder dan een jaar voor de vondst nog levend gecontroleerd was. Waarschijnlijk is Harrie's uil in werkelijkheid net wat ouder dan deze vogel. Een heel mooie tweede plaats dus!

Door de goed afleesbare ELSA-ringen worden meer geringde ooievaars gemeld.

10. Beide Ooievaars, genaamd "Kuupers" en "Marco" waren de eerste helft van juni geringd in Volthe bij Welhuis en de Havezathe Het Everloo. Begin augustus zijn deze al gezamenlijk op trek gegaan en bij Oss in Noord-Brabant werden de ELSA-ringen van deze jonge Ooievaars afgelezen.

11. In oktober en november van 2012 was er naast de grote Koolmezeninvasie ook een kleinere invasie van Pimpelmezen. Een Pimpelmees die tijdens deze kleine invasie werd geringd in Hengelo, werd in het voorjaar van 2013 teruggevangen bij Tegelen in Limburg.

12. Ook weer veel terugmeldingen van Kerkuilen in 2013 en bijna allemaal teruggemeld binnen 50 km van de ringplek. Deze Kerkuil was een 142km van zijn ringplaats terecht gekomen en wel bij Weert in Limburg waar het verkeer de Kerkuil noodlottig werd.

13. Hoewel er jaarlijks best veel Torenvalken in ons werkgebied worden geringd, is het aantal terugmeldingen van deze toch wel grote vogel laag in vergelijk met andere vogelsoorten van dit formaat zoals Kerkuil of Steenuil. Ook Torenvalken jagen graag op muizen in wegbermen zoals de uilen, maar uitsluitend overdag. Waarschijnlijk zijn ze wat vliegvaardiger dan de uilen. Nu wel een melding van een Torenvalk die in België dood is gevonden. De doodsoorzaak was niet vermeld.

14. Ook in 2013 zijn er weer Kleine Karekieten die aan het Kanaal A/N zijn geringd, in België teruggevangen. Deze Kleine Karekiet was echter al in 2012 gevangen, maar de terugmelding liet lang op zich wachten.

15. In 2013 heeft het Vogeltrekstation de achterstand met het verwerken van buitenlandse terugmeldingen sinds de invoering van het ringprogramma GRIEL grotendeels ingehaald. Zo kwam er nog een melding binnen van een Kerkuil die in 2010 in Agelo werd geringd en in 2011 bij Antwerpen in België als verkeersslachtoffer werd gevonden.

16. Deze Kerkuil werd teruggemeld uit een onverwachte streek in Nederland. Nog niet eerder werd een Kerkuil uit Zeeland teruggemeld. Ook deze Kerkuil werd dood teruggemeld met gebroken vleugel en zeer waarschijnlijk door het verkeer gegrepen.

VOGELSOORT RINGNUMMER	RINGDATUM RINGPLAATS/LAND	VINDDATUM VINDPLAATS/LAND	AFSTAND/ TIJD	BIJZONDERHEDEN
1.Kleine Karekiet Arnhem AX97328	02-07-2013 Kanaal A/N Reutum	20-08-2013 Elburg	68 km 49 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
2.Ooievaar Arnhem 9518	27-05-2008 Rouveen	21-03-2013 Denekamp	59 km 1760 dg	Levend op paalnest
3.Steenuil Arnhem 3678932	09-06-2009 Holthone	08-06-2013 Agelo	30 km 1461 dg	Levend in nestkast met broedsel
4.Steenuil Arnhem 3667725	13-06-2008 Tubbergen	19-06-2013 Mander	0 km 1832 dg	Levend in nestkast
5.Boerenzwaluw Arnhem AN75880	24-06-2008 Albergen	11-06-2013 Albergen	0 km 1813 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
6.Kleine Karekiet Arnhem AX97101	02-07-2013 Kanaal A/N Agelo	22-08-2013 Hengelo	14 km 50 dg	Dood, raamslachtoffer
7.Bosuil Arnhem 6082841	13-06-1998 Agelo	29-03-2013 Enschede	16 km 5402 dg	Dood, korter dan één week
8.Koolmees Arnhem V670583	15-10-2012 Hengelo	31-03-2013 Neede	22 km 165 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
9.Bosuil Arnhem 6072385	05-04-1993 Saasveld	10-11-2013 Almelo	7 km 7525 dg	Dood, langer dan één week
10.Ooievaar Arnhem 1 E 834	07-06-2013 Rossum	09-08-2013 Oss	116 km 61 dg	Levend, ring afgelezen
10.Ooievaar Arnhem 2 E 661	14-06-2013 Het Everloo , Rossum	09-08-2013 Oss	115 km 55 dg	Levend, ring afgelezen

VOGELSOORT RINGNUMMER	RINGDATUM RINGPLAATS/LAND	VINDDATUM VINDPLAATS/LAND	AFSTAND/ TIJD	BIJZONDERHEDEN
11.Pimpelmees Arnhem AX59345	21-11-2012 Hengelo	29-03-2013 Tegelen	116 km 127 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
12.Kerkuil Arnhem 5439311	19-06-2009 Harbrinkhoek	07-04-2013 Weert	142 km 1388 dg	Dood, verkeersslachtoffer
13.Torenvalk Arnhem 3667790	29-05-2010 Albergen	15-05-2013 Lombeek, België	245 km 1082 dg	Dood, korter dan één week
14.Kleine Karekiet Arnhem BA63649	21-06-2012 Kanaal A/N Agelo	15-08-2012 Sint-Amands, België	235 km 53 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
15.Kerkuil Arnhem 5438629	05-06-2010 Agelo	15-02-2011 Antwerpen, België	202 km 254 dg	Dood. verkeersslachtoffer
16.Kerkuil Arnhem 5409129	14-06-2011 Agelo	26-01-2013 Ellemeet, Zeeland	221 km 591 dg	Dood, vleugel gebroken

Terugmeldingen in Europa

1. Om de winter van 2013 te ontvluchten is deze Spreeuw naar Wales in Engeland gevlogen waar de vogel dood werd gevonden zonder opgaaf van de doodsoorzaak. Bij zachte winters overwinteren veel Spreeuwen in het westen van België en Noord-Frankrijk. Bij strenger winterweer wijken de spreeuwen uit het Kanaal over naar Engeland of vliegen verder het westen van Frankrijk in.

2. Als een Kievit wordt teruggemeld uit Frankrijk, weet je al direct wat de doodsoorzaak is. Inderdaad weer dood geschoten. Geringd als pull op de Reutummeres in 2004 en geschoten aan de Franse westkust.

3. Was deze Spreeuw maar uitgeweken naar Engeland om te overwinteren, dan was de doodsoorzaak in elk geval niet "dood, geschoten" zoals de Spreeuw van nummer 1. Nu werd deze Spreeuw het slachtoffer van plezierjacht in Frankrijk, want in november richten ze geen schade aan.

4. In het waterwingebied van Enschede broeden in de rietkragen van diverse waterbassins natuurlijk Kleine Karekieten. Als de waterstand hierin niet te hoog is, zijn de nestjes van de kleine Karekieten nog net bereikbaar en kunnen de pullen geringd worden. Een Kleine Karekiet die hier in juli werd geringd, werd bijna 2 maanden later gevangen in Frankrijk, ZO van Parijs.

5. Nog een terugmelding van een Kleine Karekiet uit Frankrijk, maar dan uit het uiterste noorden van Frankrijk. Deze terugvangst was al van 2010, maar pas in 2013 ontvangen.

6. Eindelijk weer eens een terugmelding ontvangen van een Steenuil uit Duitsland. Helaas wel dood teruggemeld als verkeersslachtoffer. In het aangrenzend Duits grondgebied worden geen Steenuilen geringd en bij controle van de kasten wordt alleen gecontroleerd of de kast bewoond is en eventueel aanwezige Steenuilen worden helaas niet gecontroleerd. Dus ontvangen we slechts incidenteel een terugmelding van een dode Steenuil die gevonden wordt door een bereidwillige melder.

Kleine karekiet op trek teruggemeld uit Frankrijk

7. Tijdens de invasie van Koolmezen in oktober van 2013 ving Peter in Hengelo een Koolmees met ring van de Duitse Ringcentrale in Wilhelmshafen. Op de ringen van vogels die in het NW van Duitsland worden geringd staat Helgoland echter nog steeds vermeld. Vogels in het gebied van de voormalige DDR worden geringd met ringen met Hiddensee en ringen die aangelegd worden bij vogels in het midden en zuiden van Duitsland dragen het opschrift Radolfzell.

8. Jonge Ooievaars die terugkeren na overwintering in Zuid-Europa zijn niet gebonden aan hun geboorteplek en vestigen zich soms op grote afstand. De concurrentie om geschikte nestelplaatsen is groot. De eerste terugmelding van een jonge Ooievaar uit Rossum komt uit het zuidelijk gedeelte van Sleeswijk-Holstein in Duitsland, waar veel Ooievaars broeden.

9. De invasie van Koolmezen in 2013 liep al bijna ten einde toen Peter op 2 november een Koolmees ving met ring van de Poolse Ringcentrale in Gdansk. De Koolmees was al tijdens de grote Koolmezeninvasie van 2012 geringd aan de Poolse Oostzee en dus was het niet mogelijk de snelheid te bepalen waarmee deze Koolmees zich dagelijks verplaatste tijdens de trek. Koolmezen die werden teruggevangen op het Ringstation Overdinkel verplaatsten zich per dag met een snelheid van 35 tot 40 km per dag uit NO-Europa naar de tuinen in steden en dorpen in ons land die vol hangen met pindanetjes, pindapotten, vetbollen en andere lekkernijen.

VOGELSOORT RINGNUMMER	RINGDATUM RINGPLAATS/LAND	VINDDATUM VINDPLAATS/LAND	AFSTAND/ TIJD	BIJZONDERHEID
1.Spreeuw Arnhem L359851	07-05-2012 Rossum	21-02-2013 Pencroenllyn, Engeland	700 km 289 dg	Dood
2.Kievit Arnhem 1465868	05-07-2004 Reutum	10-12-2012 Brevands, Frankrijk	660 km 3080 dg	Dood, geschoten
3.Spreeuw Arnhem L359471	07-05-2012 Enschede	01-11-2012 Montoir-de-Bretagne, Frankrijk	849 km 176 dg	Dood, geschoten
4.Kleine Karekiet Arnhem AV44095	25-07-2011 Waterwingebied Enschede	20-09-2011 Les boulins, Frankrijk	533 km 56 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
5.Kleine Karekiet Arnhem AT29862	25-06-2010 Kanaal A/N, Reutum	13-08-2010 Sauville, Frankrijk	343 km 48 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
6.Steenuil Arnhem 3672765	26-05-2010 Oldenzaal	10-06-2013 Lünten, Duitsland	23 km 1110 dg	Dood, verkeersslachtoffer
7.Koolmees Helgoland 80775282	16-03-2013 Bielefeld, Duitsland	21-10-2013 Hengelo	116 km 219 km	Levend, gevangen en gecontroleerd
8.Ooievaar Arnhem 9530	03-06-2011 Rossum	26-04-2013 Holstenniendorf, Duitsland	245 km 691 dg	Levend, ring afgelezen
9.Koolmees Gdansk K9K0308	07-10-2012 Sierkierki, Polen	02-11-2013 Hengelo	867 km 392 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd

Voor reacties en info:
secretariaat@nvwgdegrutto.nl